

Verksamhetsberättelse med Årsredovisning 2015

Tillsammans kan vi besegra prostatacancer!

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2015

1. Inledning	4
2. Övergripande mål	4
3. Årskrönika	5
4. Stöd till patientföreningarna.....	6
5. Stöd till drabbade och närstående.....	10
6. Påverkansarbete för bättre vård.....	10
7. Opinionsbildning för att öka kunskapen om prostatacancer.....	12
8. Bidra till forsknings- och utvecklingsverksamhet.....	17
9. Förtroendevalda och föreningar.....	19
10. Förbundsmöten och förbundets styrning.....	23
11. Administration och kansli.....	24
12. Samarbete.....	25

ÅRSREDOVISNING 2015

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	28
1. Syfte och ändamål.....	28
2. Måluppfyllelse.....	29
3. Viktigt 2015.....	30
4. Framtid.....	32
5. Förbundets ekonomi.....	32
RESULTATRÄKNING.....	36
BALANSRÄKNING.....	37
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER.....	38
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	39
UNDERSKRIFTER.....	43
UNDERLAG FÖR ANSÖKAN OM STATS BIDRAG.....	46

PROSTATACANCERFÖRBUNDETS STYRELSE

Alf Carlsson, Ordförande

Calle Waller, Vice ordförande

Kent Lewén, Ledamot

Jan Frick, Ledamot

Lennart Lindow, Ledamot

Bernt Åslund, Ledamot

Christer Petersson, Ledamot

Leif Näckholm, Ersättare

Stig Hanno, Ersättare

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2015

1. INLEDNING

Prostatacancerförbundet bildades 1999 under namnet ROP, Riksorganisationen för prostatacancer, och 2006 fick förbundet sitt nuvarande namn. Prostatacancerförbundet är en ideell riksorganisation och samarbetsorgan för landets 26 regionala och lokala patientföreningar. Förbundet är obundet i partipolitiska och religiösa frågor. Förbundets vision är:

Tillsammans kan vi besegra prostatacancer!

2. ÖVERGRIPANDE MÅL

I förbundets stadgar finns 12 mål. Dessa sammanfattas här i fyra övergripande mål:

- Stödja patientföreningarna
- Driva påverkansarbete för en bättre prostatacancervård
- Driva opinionsbildning och öka kunskapen om sjukdomen
- Bidra till forskning och utveckling

3. ÅRSKRÖNIKA

Prostatacancer är Sveriges vanligaste cancerform och den som tar flest mäns liv. Cirka 95 000 män lever med diagnosen, ett antal som ständigt ökar. Under 2014 nydiagnostiserades 10 500 män, varav 1 720 visade sig ha metastaserad cancer, det vill säga ha passerat gränsen för botande behandling. Vården har stora brister när det gäller organisation och resurser med underbehandling som följd, hela vägen från tidig upptäckt till det palliativa skedet. Det yttersta måttet på detta är att väntetiderna i vårdkedjan är väsentligt längre än för andra cancerformer.

2014 var ett händelserikt år som skapade stora förväntningar. Socialstyrelsen fastställde nya nationella riktlinjer för prostatacancervården och dessa kompletterades med ett nationellt vårdprogram. Regeringen sjösatte ett ambitiöst program för att minska kötiderna i cancervården. De nya läkemedlen för patienter med metastaserad cancer började användas i större utsträckning. 2015 konstaterar vi att de förhoppningar om snabbare utveckling av vården som väcktes 2014 inte riktigt har infriats. Genomslaget för de nya riktlinjerna och vårdprogrammet varierar mycket över landet. Viss ökning av kontaktsjuksköterskor och multidisciplinära bedömningar (MDK) noteras, medan den regionala variationen består när det gäller väntetider och behandlingspraxis, påpekad underbehandling av äldre med mera. Däremot har rekommendationen att lågrisktumörer ska åtgärdas med aktiv monitorering fått tydligt genomslag. På läkemedelssidan konstateras att förhoppningarna om ett snabbt införande av de nya läkemedlen och en jämlik användning i landet inte förverkligats. Sveriges Kommuner och Landsting och dess NT-råd (Nya Terapier) lyckades visserligen nå en överenskommelse med samtliga landsting att de ska följa rådets rekommendationer, det så kallade ordnade införandet. Trots beslut i juni att rekommendera Zytiga och Xtandi på medicinsk indikation, såväl före som efter cellgiftsbehandling, så återstår mycket på vägen fram till full behovstäckning och lika hantering i landet.

2015 har inte varit utan lovande nyheter:

- Ett mycket uppmärksammat forskningsprojekt har visat att tidig cellgiftsbehandling vid metastaserad cancer, insatt redan samtidigt med bromsande hormonbehandling, leder till väsentlig överlevnadsvinst. Detta gynnar många av dem som upptäcks för sent för botande behandling.
- Det länge emotsedda Sthlm3-projektet har levererat resultat som innebär att man kan få större säkerhet i bedömningen av lämplig behandling. Eftersom Socialstyrelsens tidigare beslut att inte rekommendera screening bygger på just osäkerheten i diagnostiken så arbetar Prostatacancerförbundet nu för att en ny prövning av frågan inleds.

Förbundets arbete med att påverka vården har skett på flera fronter. Mer än 100 medlemmar har deltagit i olika utbildningar/aktiviteter (Lyftet II och III). Studieresor har företagits till cancerkliniken Docrates i Helsingfors och Martinikliniken i Hamburg. Ett antal artiklar i fackpressen har klargjort förbundets hållning i olika frågor. Möten har arrangerats regionalt med politiker och läkare. Våra viktigaste budskap har varit betydelsen av tidig upptäckt, väntetiderna, läkemedelsfrågorna samt vårdens ineffektiva organisation och resursbrist. Ett av våra största problem är att prostatacancer är en förhållandevis okänd sjukdom för allmänhet, politiker och tjänstemän. Förbundet prövade därför en ny strategi, en kampanj under beteckningen Mustaschkampen under november och december med omfattande annonsering och mängder med företagssamarbeten och aktiviteter runt om i landet.

Vi tackar alla engagerade och aktiva i föreningar och förbund. Verksamheten har vuxit under året, antalet medlemmar har ökat och ekonomin förbättrats såväl i förbund som fond.

Stockholm 2016-02-23

Alf Carlsson
ordförande

Calle Waller
vice ordförande

4. STÖD TILL PATIENTFÖRENINGARNA

Antalet medlemmar ökar

Förbundsstyrelsen har angett målet att föreningarnas medlemsantal ska öka till 12 000 år 2020.

Utvecklingen hittills är positiv. Medlemsökningen under år 2015 var på 8 %.

Antal medlemmar per 31/12	2011	2012	2013	2014	2015
	6 728	7 595	8 228	9 354	10 070

Medlemsrekrytering

Prostatacancerförbundet har under året hjälpt föreningarna i deras medlemsrekrytering genom att tillhandahålla föreningsbroschyrer och faktablad som kan anpassas till respektive förening. Dessa finns att tillgå på förbundets hemsida.

Kunskapspaket

Förbundet fortsätter att tillhandahålla *kunskapspaket* som föreningarna kan beställa på förbundets hemsida och webbshop. Syftet är att stimulera klinikerna att på ett bättre sätt informera nydiagnostiserade patienter. De flesta av föreningarna sprider nu kunskapspaket till sjukhus och urologimottagningar.

I kunskapspaketet ingår:

- Välkomstbrev
- Föreningsfolder med information och kontaktuppgifter som anpassas till varje patientförening
- Medicinsk ordlista *Vad sa läkaren?*
- Broschyren *Nästan alla män*
- Boken *Prostatacancer, råd, rön, möjligheter* av Sten Nilsson och Lennart Levi

Kompetensutveckling

Patientrepresentanter förväntas medverka i allt fler sammanhang, sedan några år inom Regionalt Cancercentrum (RCC), nu också i landstingens arbete med de standardiserade vårdförloppen (SVF). Nya kompetenskrav ställs på föreningarna och förbundet stöder med olika insatser.

Lyftet II

En tvådagars utbildning med en dag om vårdpolitik och organisation, rollen som patientföreträdare, RCC, det nationella vårdprogrammet, Nationellt Prostatacancerregister (NPCR) och Standardiserat Vårdförlopp (SVF) samt en dag med fokus på sjukdomen och vården. Cirka 70 engagerade och debattglada medlemmar från hela landet deltog i maj/juni i Helsingborg, Uppsala och Umeå.

Gruppdiskussioner med patientföreträdare på Lyftet II i Uppsala

Birger Roos, ProLiv Dalarna

Gruppdiskussioner med patientföreträdare i Lyftet II i Uppsala, Umeå och Helsingborg

Lyftet III

Genom stöd från Socialstyrelsen kunde förbundet inleda och genomföra ytterligare några strategi- och kompetensutvecklande aktiviteter.

- En arbetsgrupp, ledd av Stig Hanno, inledde en översyn av den patientstödande verksamheten i syfte att utveckla en stödstruktur för berörda medlemmar.
- En arbetsgrupp, ledd av Bernt Åslund, med uppgift att ta fram ett prospekt om de nya läkemedel som nu finns tillgängliga och en beskrivning av hur beslutsvägar och finansiering ser ut i landstingen.
- En grupp, ledd av Calle Waller, med fokus på möjligheten till val av vård i Sverige och utomlands i syfte att utforma en broschyr för användning i föreningarnas informationsarbete.
- Ett nätverksmöte genomfördes för medlemmar som engagerats i landstingens arbete med standardiserade vårdförlopp.
- En inledd diskussion om hur nationella policydokument som vårdriktlinjer, vårdprogram och kvalitetsregister ska användas och spridas.

Studieresa till Martinikliniken i Hamburg

Martinikliniken är världsledande när det gäller prostatacancerkirurgi. Nio högspecialiserade doktorer opererar mer än 2 000 patienter per år. Kvalitetskraven är mycket höga och resultaten dokumenteras på individnivå. Nio patientrepresentanter från Prostatacancerförbundet och tre läkare deltog i studiebesöket.

Docent Stefan Carlsson och patientrepresentanter från Prostatacancerförbundet på studiebesök på Martinikliniken i Hamburg

Möte med det tyska Prostatacancerförbundet

I samband med Hamburgbesöket genomfördes också ett erfarenhetsutbyte med den tyska patientorganisationen.

Möte med tyska Prostatacancerförbundet Bundesverband Prostatakrebs Selbsthilfe (BPS)

Studieresa till Docrateskliniken i Helsingfors

Docrates är en privat, internationell cancerklinik med höga krav på kompetens, teknisk utrustning och omhändertagande av patienterna. 13 patientrepresentanter och två doktorer deltog vid ett endagsbesök.

Idé-konferens i Knivsta

Under två dagar samlades ca 50 medlemmar med det övergripande temat *Världens bästa prostatacancervård – hur når vi dit?* Ett omfattande underlag för fortsatt utveckling togs fram bland annat genom grupparbeten. I flera fördjupningsavsnitt berördes också förbundets kampanjarbete, stödverksamheten, kvalitetsregistret, läkemedelsfrågorna och screening.

Rådgivning

Förbundet har svarat för hjälp och rådgivning till föreningarna om bland annat hur man skriver eller ändrar stadgar, föreningsrätt, medlemsregisterhantering, hur man lägger in logotyper och arbetar med hemsidor. Föreningarna har även fått stöd vad gäller mediekontakter och påverkansarbete.

Nyhetsbrev

Förbundet har under året skickat ut 10 nyhetsbrev till patientföreningarna. Nyhetsbreven innehåller bland annat information till föreningarna om gemensamma aktiviteter, nya produkter som finns att beställa i webbshopen, kampanjer och vad som är på gång inom förbundet. Två nyhetsbrev har varit specialanpassade med information gällande Mustaschkampen.

Regionmöten

Under året genomfördes regionmöten med bland annat information från förbundet, diskussion kring medlemsrekrytering, vad föreningarna vill ha ut av förbundet samt erfarenhetsutbyte mellan föreningarna. Regionmötena hölls i Stockholm, Göteborg, Helsingborg och Umeå.

Region Mitts regionmöte i Stockholm

Calle Waller och Kjell Lindblom, T-Pro

Datumlotteriet

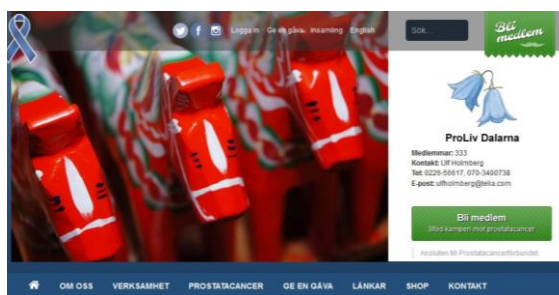
Genom Datumlotteriet, Prostatacancerförbundets och Bröstcancerföreningarnas Riksorganisations (BRO) egna lotteri, kan föreningarna sälja lotter och erhålla försäljningsprovision. Flera föreningar har under året erhållit provision efter att ha sålt lotter vid olika möten och evenemang.

Hemsidor till föreningarna

Under året har flera patientföreningar skapat nya hemsidor enligt den modell som förbundet tog fram 2014.

Föreningar med hemsidor enligt förbundets modell

1. Prostatacancerföreningen Viktor, Blekinge
2. ProLiv Dalarna
3. Gotlands Prostataförening
4. Jämtgubben, Jämtlands län
5. ProSyd Malmö/Lund
6. ProVitae Kristianstad
7. Prostatacancerföreningen i Uppsala län
8. T-Pro, Örebro
9. Prostataföreningen Gävleborg
10. ProLiv Jönköping
11. ProLivskvalitet Helsingborg
12. Prostatacancerföreningen Norrsken i Norrbotten
13. CaPriN, Halland
14. Näckrosbröderna, Sörmland
15. Prostatacancerföreningen Värmland

Prostataföreningen Gotland och ProLiv Dalarnas hemsidor

Webbshop

Under året vidareutvecklades förbundets webbshop vad gäller nya produkter. I webbshopen har det funnits bland annat informationsmaterial om prostatacancer, Blå mustasch- och Blå bandet-pins, t-shirtar och kepsar. Genom webbshopen är det enklare för föreningarna att få tag på material som behövs till kampanjer och möten. 2015 slogs nytt försäljningsrekord i shopen på 1,6 miljoner kr (2014: 700 000 kr).

Urval av produkter som funnits i förbundets webbshop under året

5. STÖD TILL DRABBADE OCH NÄRSTÅENDE

Rådgivning per telefon och e-post

Prostatacancerförbundets kansli har svarat för hänvisningshjälp per telefon och e-post till patienter och närstående. Många frågor kunde slussas vidare till aktiva inom patientföreningarna, till ledamöter i förbundsstyrelsen och annan cancerrådgivning från sjukvårdspersonal.

Rådgivning via hemsida

På förbundets hemsida har ett omfattande avsnitt om prostatacancer införts. Här finns information till drabbade, närstående samt till andra som vill veta mer om sjukdomen. På hemsidan finns länkar till mer information, radioprogram samt filmer med patienter och läkare. Det har även gjorts ändringar så att det ska bli enklare att komma i kontakt med kansliet och till kontaktpersoner inom patientföreningarna.

Anhörig-/Närståendegrupper och samtalsgrupper

Prostatacancerförbundet verkar för att fler patientföreningar ska komma igång med samtalsgrupper och närståendegrupper. I dagsläget har ungefär var fjärde patientförening aktiva grupper.

6. PÅVERKANSARBETE FÖR BÄTTRE VÅRD

Prostatacancerförbundet har följt och påverkat arbetet vid myndigheter och organisationer som på nationell nivå ansvarar för prostatacancervården. Det gäller Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Regionala Cancercentren (RCC), Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV), Myndigheten för Vårdanalys med flera. Utvecklingen inom vården har bevakats och påverkats genom medverkan i arbetsgrupper, yttranden, utskick av pressmeddelanden, medverkan i media samt ett antal debattartiklar i fackpressen. Det är framför allt tre områden som lyfts fram; betydelsen av tidig upptäckt, väntetiderna och läkemedelstillgången. Därtill har påtalats de brister som finns när det gäller vårdens organisation och kvalitetssäkring.

Förbundet stödjer den Nationella cancerstrategin och RCC-verksamheten

Planering och utvärdering av prostatacancervården samordnas numera av RCC inom varje sjukvårdsregion. I detta arbete ska representanter från förbundet och föreningarna ha insyn och inflytande. Förbundet stödjer detta arbete och verkar för ett utvecklat samarbete mellan föreningarna inom respektive sjukvårdsregion. Våra representanter i patientråd och vårdprocessgrupper erbjuds fortlöpande stöd.

Den nationella vårdprogramgruppen, NVP

NVP infördes 2014 och uppdateras fortlöpande. I gruppen ingår de processansvariga doktorerna från varje region samt representanter för bland annat kontaktsjuksköterskor, patologi samt som patientrepresentanter Kent Lewén och Calle Waller. Arbetet har under året främst drivits via mailkontakter och telefonmöten.

Nationella prostatacancerregistret, NPCR

Registret förvaltas av RCC Uppsala/Örebro och leds av professor Pär Stattin. Utöver underhandskontakter via mail har registergruppen under året haft ett tvådagars och ett endagsmöte. Årsrapport 2014 gavs ut i oktober. Intressanta nyheter är det arbete som pågår för att utveckla ett bättre journalsystem, samt för att utveckla stadieanpassad patientinformation.

Standardiserat Vårdförlopp, SVF

Regeringens nya fyraåriga satsning på att förkorta väntetiderna i cancervården inleddes under året. Alla landsting/regioner åtog sig att medverka. Inledningsvis var fem diagnoser utvalda, varav prostatacancer var en, den största och den med de längsta väntetiderna. Planen var att de första

patientregistreringarna skulle göras i oktober vilket också skedde. Förbundet ordnade en nätverksträff för föreningarna i syfte att skapa samverkan och få en bild av erfarenheterna hittills. Intrycket är inledningsvis att variationen är mycket stor mellan hur landstingen hanterat detta, inklusive hur man samverkar med patientorganisationerna.

Workshop med patientföreträdare i ämnet Standardiserat Vårdförlopp som leddes av Calle Waller

Läkemedelsfrågor

Under året har förbundets läkemedelsutskott börjat sitt arbete med Bernt Åslund som sammankallande. Läkemedelsutskottet har träffats två gånger under hösten. Vid det första tillfället, i Läkemedelsindustriföreningens lokaler, gav industrin och sjukvården sin syn på det ordnade införandet av läkemedel. Vid det andra tillfället medverkade representanter från läkemedelsföretagen Janssen respektive Astellas för att presentera deras engagemang inom området prostatacancer.

Vid halvårsskiftet fattades beslut om att läkemedlen Zytiga (abirateron) och Xtandi (enzalutamid), som används vid kastrationsresistent prostatacancer, ska ingå i läkemedelsförmånen. NT-rådet inom SKL rekommenderade användning av de två läkemedlen, vilket alla landsting och regioner förbundit sig att följa. Utskottet har under hösten månadsvis följt användningen av alla läkemedel vid kastrationsresistent prostatacancer via försäljningsstatistik på landstings-/regionnivå. Tyvärr kunde konstateras att vissa landsting/regioner inte följt avtalet vad gäller Zytiga och Xtandi – användningen varierar stort och någon jämlig vård har vi ännu inte fått. Representanter för föreningar runt om i landet har informerats om läget för att kunna ta lokala kontakter.

I våras presenterades forskningsresultat som visade på en tydlig överlevnadsvinst hos de män med kastrationsresistent prostatacancer som får cytostatika (Docetaxel/Taxotere) tillsammans med hormoner jämfört med de som får enbart hormoner. Några slutsatser av användningen runt om i landet har ännu inte kunnat dras då det krävs längre tid innan de nya behandlingsstrategierna har hunnit genomföras.

Läkemedelsutskottet har under hösten, inom Lyftet III, tagit fram ett prospekt som kort presenterar alla de läkemedel som används vid prostatacancer. Dokumentet kommer att vara färdigt för tryckning och spridning under första kvartalet 2016.

Prostatacancerförbundets läkemedelsutskott i möte med Läkemedelsindustriföreningen

Screening

Socialstyrelsen beslutade 2013 att inte rekommendera screening för prostatacancer. Som motiv angavs osäker diagnostik och risk för överbehandling. Studien Sthlm3 publicerades i november och visade att man med en ny kombination av markörer kan öka den diagnostiska precisionen.

Prostatacancerförbundet har kontaktat Socialstyrelsen med en begäran att screeningfrågan åter ska väckas och hänvisar till Sthlm3 samt till ytterligare ett par nya faktorer. Dels hänvisas nu allt fler med lågriskcancer till aktiv monitorering vilket minskar risken för överbehandling. Dels stiger kostnaderna mycket för läkemedel vid spridd cancer, vilket skulle kunna bromsas genom ett system för tidigare upptäckt av sjukdomen. Frågan om screening blir därför en central fråga för förbundet 2016.

Yttranden

Prostatacancerförbundet har under året lämnat yttranden och skrivelser;

- Yttrande till Nationella Vårdprogramgruppen angående regelverket för Standardiserat vårdförlopp.
- Skrivelse till Socialstyrelsen med begäran om återupptagande av ärendet om screening för prostatacancer.

Framtagande och spridande av broschyrer

Förbundets tidigare broschyrer *God Prostatacancervård*, *Dödlighetskurvan*, *Vad sa läkaren?*, *Nästan alla män* är alla fortfarande aktuella.

Två nya broschyrer har tagits fram under året:

- *Man 45+, Kolla ditt PSA* introducerades under Almedalsveckan och används nu över hela landet.
- *2 600 svensks erfarenheter av prostatacancer* sammanfattar resultaten av den stora nordiska enkätundersökning som avslutades 2014.

Broschyrerna Man 45+, Kolla ditt PSA och 2 600 svensks erfarenheter av prostatacancer

7. OPINIONSILDNING FÖR ATT ÖKA KUNSKAPEN OM PROSTATACANCER

Prostatacancerförbundet driver opinionsbildning för bättre prostatacancervård, skapar uppmärksamhet och verkar för ökad kunskap om sjukdomen.

Kunskapsspridning

Förbundet förser kontinuerligt medlemmarna med information. Förbundet har en ambition att nå så många som möjligt av de 95 000 drabbade männen som lever i Sverige, deras familjer och andra närstående. Dessutom är ambitionen att nå allmänheten, genom bland annat kampanjer som Mustaschkampen och aktiviteter i Almedalen.

Prostatanytt

Förbundets tidning Prostatanytt har givits ut med fyra nummer under ledning av chefredaktör Torsten Sundberg. I takt med att medlemmarna i patientföreningarna blivit fler har också Prostatanytts upplaga ökat från 6 900 exemplar år 2012 till 10 150 exemplar år 2015.

Prostatanytts chefredaktör Torsten Sundberg

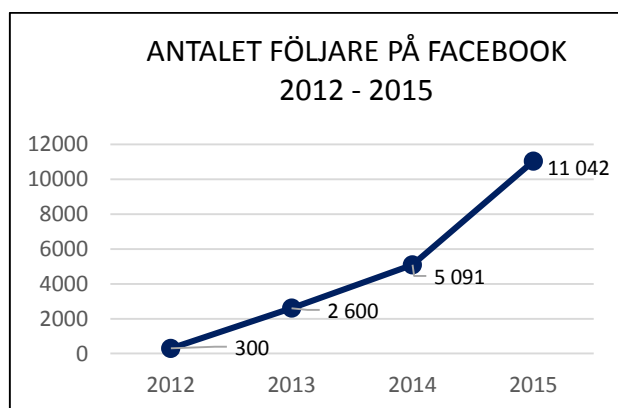
Nummer av Prostatanytt som givits ut under året

Fortsatt utveckling av förbundets hemsida

Under året har hemsidan kompletterats och förbättrats. Bland annat har insamlingsfunktionen och uppdateringen av nyhetsflödet från medier förbättrats.

Sociala medier

Under året har förbundet varit verksamt på Facebook, Instagram och Twitter. Förbundets Facebooksida har under året fördubblat sina följare från 5 091 år 2014 till 11 042 följare år 2015.

Mässor

Flera föreningar har deltagit i olika mässor runt om i landet för att sprida information om prostatacancer. Bland annat deltog Prostatacancerförbundet och Prostatabröderna tillsammans med Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation och bröstcancerföreningen Amazonas på Seniormässan i Älvsjö, Stockholm.

Medieaktiviteter

Under året har förbundet skrivit och skickat ut 12 pressmeddelanden samt skrivit debattinlägg i dagstidningar och fackpress. En del anpassades för de olika föreningarna och utsändes till lokal press. Aktiviteterna resulterade i ett antal artiklar och radioprogram. Förbundet abonnerar på en presstjänst där vi enkelt kan nå ut till aktuella medier.

Septemberkampanjen blev Prostatacancerkampanjen

Prostatacancerförbundet genomförde tillsammans med patientföreningarna inom regionerna fem lokala debattseminarier med namnet *En prostatacancer vård i världsklass*. I seminarierna deltog lokala

politiker, beslutsfattare inom vården, läkare samt patientföreträdare. Då kampanjen sträckte sig över hela hösten bytte Septemberkampanjen namn till Prostatacancerkampanjen. Seminarierna genomfördes med stöd av läkemedelsföretagen Astellas, Bayer, Janssen och Sanofi.

Ivar och Birgitta Liller, Prostatabröderna berättade om sina erfarenheter av prostatacancer vården på debattseminariet i Stockholm

Stig Lindahl, Prostatacancerföreningen i Uppsala län inledde debattseminariet i Uppsala

Under prostatacancerkampanjen var det många föreningar som ställde upp tält och informationsbord på allmänna platser runt om i Sverige för att informera om prostatacancer. Jan Frick har ordnat samarbete med City Gross så att flera föreningar kunnat sälja pins i deras butiker.

Patientföreningen Guldgubben Skellefteå

ProLiv Jönköping på City Gross

Almedalsveckan

Prostatacancerförbundet deltog för fjärde året i rad på Almedalsveckan på Gotland. Förbundet arrangerade tillsammans med Janssen ett seminarium med namnet *Nya Innovationer? – Vänta var god dröj... Prostatacancer på liv och död*. Seminariet var fullsatt och det var en givande diskussion om hur vi i Sverige tar till oss vården långsiktigt.

Prostatabröderna, Gotlands Prostataförening och Prostatacancerförbundet arrangerade även ett öppet möte med titeln *Man 45+ kolla ditt PSA! – Tidig upptäckt räddar liv* där Ragnar Öberg, ordförande i Gotlands prostataförening hälsade välkommen och moderator var Kent Lewén. Calle Waller och Kent Lewén deltog även i flera andra debatter under veckan.

Ragnar Öberg, Gotlands Prostataförening och Kent Lewén på seminarierna i Almedalen

Utöver seminarier hade förbundet, Prostatabröderna och Gotlands Prostataförening ett tält på Hamnplan i Visby för att sprida information om prostatacancer. Birgitta Liller, ordförande i Prostatabröderna var en av de drivande krafterna bakom aktiviteterna.

Prostatabröderna och Gotlands Prostataförening spred information vid tältet i Almedalen

Motorcykelkortege genom Stockholm

Sista helgen i september genomfördes *The Distinguished Gentleman's Ride* där över hundra kostymklädda män körde motorcykel genom Stockholm. Kortege genomfördes även i Göteborg, Malmö och i Sunne. På plats vid start och mål i Stockholm fanns Prostatacancerförbundet med försäljning av Blå mustascher.

Patrik Wallgren, initiativtagare till motorcykelkortege intervjuas av SVT.

Mustaschkampen 2015

En helt ny satsning gjordes under beteckningen Mustaschkampen i samverkan mellan Prostatacancerförbundet och patientföreningarna. Kampanjen pågick under november och december och syftet var att driva opinionsbildning för en bättre prostatacancervård, skapa uppmärksamhet och öka kunskapen om sjukdomen samt samla in pengar till Fonden mot prostatacancer. Kampanjen hade också som syfte att verka för bättre manlig hälsa och uppmana män över 45 år att ta PSA-prov. Skägg och mustasch har alltid varit en symbol för det manliga. Därför blev även den blå mustaschen en symbol för Mustaschkampen.

Prostatacancerföreningen Viktor i Blekinge målade blå mustascher på höbalar

Patientföreningarnas medverkan genom anordnande av möten och debatter, pinsförsäljning samt andra aktiviteter gjorde att kampanjen fick stor uppmärksamhet runt om i landet. I kampanjen medverkade även tio huvudsamarbetspartners som på olika sätt bidrog till uppmärksamhet. De samlade också in pengar till Fonden mot prostatacancer. Dessutom deltog cirka 200 företag, matbutiker, organisationer och föreningar som på olika sätt engagerade sig i kampen mot prostatacancer.

Håkan Florin, Prostatacancerföreningen Värmland informerar om prostatacancer

Jan och Maj-Britt Cederhus, Näckrosbröderna under V75 i Eskilstuna

Leif Ekstedt, ProLivskvalitet Helsingborg på matchen mellan Helsingborg och Örebro

Hans Zetterling, CaPriN tar emot en check på 100 000 kr från MotorHalland

Svenska skidlandslaget i längdåkning sparade ut mustasch under hela november

Många caféer bakade snoppbakelser till förmån för Fonden mot prostatacancer

Aftonbladet med Schibsted var mediepartner vilket bidrog till att öka medieintresset i hela Sverige. I annons- och kampanjmaterialet för Mustaschkampen medverkade Henrik Schyffert, Andreas Wilson, Gustaf Hammarsten, Kodjo Akolor, Martin Wallström, Matias Varela och Simon J Berger.

Annonser med uppmaning om att stödja kampen mot prostatacancer

Fars dag

Tillsammans med läkemedelsföretaget Lilly genomförde förbundet och sex patientföreningar en kampanj på Fars dag för att uppmärksamma manlig hälsa och uppmana män att ändra sin livsstil för att få ett bättre och längre liv. Patientföreningarna stod ute på allmänna platser och delade ut knappar med budskapet *I love pappa* tillsammans med ett faktablad om prostatacancer och PSA-prov. Aktiviteten genererade uppmärksamhet i både TV och radio.

8. BIDRA TILL FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSVERKSAMHET

Fonden mot prostatacancer

Fonden mot prostatacancer har som syfte att stödja svensk prostatacancerforskning, utveckla kompetensen hos vårdpersonal inom svensk prostatacancervård och olika patientföreträdare samt genomföra opinionsbildande insatser i kampen mot prostatacancer.

Fonden mot prostatacancers utdelningshistorik:

<u>År</u>	<u>Forskning</u>	<u>Stipendier</u>	<u>Opinionsbildning</u>	<u>Summa</u>
2011:	550 000 kr	121 000 kr	135 000 kr	806 000 kr
2012:	1 050 000 kr	34 000 kr	691 000 kr	1 775 000 kr
2013:	1 057 000 kr	314 573 kr	890 000 kr	2 261 573 kr
2014:	1 495 000 kr	53 800 kr	800 000 kr	2 348 800 kr
2015:	2 151 304 kr	137 313 kr	1 936 477 kr ^o	4 225 094 kr
Summa	6 303 304 kr	660 686 kr	4 452 477 kr^o	11 416 467 kr

^oBeträffande fonden se även förvaltningsberättelsen och not 10.

Insamling 2015

Arbetet med insamling har under året varit mer intensivt än något år tidigare och resultatet har också förbättrats, mycket tack vare Mustaschkampen. Förbundet har under året tagit fram nya betalningsmetoder som underlättar att ge gåvor.

Månadsgivare via autogiro

Under året har förbundet tagit fram en blankett för autogiromedgivande som gör det möjligt för privatpersoner att bli månadsgivare. Ett 20-tal månadsgivare ger nu sitt stöd till Fonden mot prostatacancer varje månad.

Gåvor via Swish

Förbundet har anslutit sig till tjänsten Swish som gör det betydligt enklare för privatpersoner att ge gåvor via mobilen. Swishkontot är direkt anslutet till Fonden mot prostatacancer.

Forskningsanslag 2015

Under året beviljades forskningsanslag med 2 151 304 kr (ökning från föregående år 44 %)

1. Docent Elin Trägårdh, Institutionen för kliniska vetenskaper, Malmö
Bone Scan Index - a new imaging biomarker for quantitative evaluation of treatment response in a prostate cancer - 224 200 kr
2. Professor och överläkare Lars Edenbrandt, Institutionen för kliniska vetenskaper, Malmö
Quantitative analysis of PET/CT images in cancer patients - 116 820 kr
3. Professor och överläkare Pär Stattin, RCC Norr, NUS Umeå
Studier av högrisk/lokalt avancerad prostatacancer i PCBaSe Sweden - 393 530 kr
4. Docent och Leg. sjuksköterska Mia Bergenmar, institutionen för onkologi-patologi, Karolinska Institutet
Information vid inklusion i en randomiserad studie av prostatektomi vs strålbehandling vid prostatacancer - 151 754 kr
5. Leg läkare, urolog och Med. dr. Magnus Törnblom, RCC Uppsala Örebro
Vidareutveckling och implementering av projektet översikt prostatacancer (ÖPC) - 900 000 kr
6. ST-läkare Andreas Josefsson, Institutionen för kliniska vetenskaper, Göteborgs universitet
Individanpassad behandling baserat på genuttrycket i cirkulerande tumörceller - 365 000 kr

Kompetensutveckling

Fonden mot prostatacancer delar ut stipendier för kompetensutveckling av personal inom prostatacancervården och patientföreträdare i syfte att förbättra vård, omsorg och livskvalitet för patienter och deras närstående. Under året har styrelsen beslutat om stipendier för kompetensutveckling för 137 313 kr (2014: 53 800 kr).

Följande har under året erhållit stipendier

- Johan Björklund, ST-läkare Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge
- Malin Severin Grahn, sjuksköterska Urologmottagningen Sundsvalls sjukhus
- Kristina Linnarsson, Urologsjuksköterska Karolinska universitetssjukhuset i Solna
- Carina Mårtensson, sjuksköterska Urologmottagningen i Sundsvalls sjukhus
- Christina Ross-Nyberg, Uroterapeut Urologenheten, Centrallasarettet i Växjö
- Fredrik Björnfot, Urologsjuksköterska Urologenheten, Centrallasarettet i Växjö
- Birgitta Roshäll, Uroterapeut Urologenheten, Centrallasarettet i Växjö
- Tre sjuksköterskor på urologmottagningen, Lasarettet i Landskrona
- Sultana Ishnopoulou, undersköterska Kirurgmottagningen, Lasarettet i Växjö
- Sofia Nordgren, Leg. sjuksköterska Urologmottagningen NU-sjukvården
- Maria Roos, Specialistsjuksköterska Onkologisk vård, Universitetssjukhuset Örebro
- Anna Almlöv, Kurator, Vrinnevisjukhuset i Östergötland
- Khairul Majumder, Läkare och specialist i allmän onkologi, Radiumhemmet, Solna
- 70 patientföreträdare inom Prostatacancerförbundets patientföreningar i Lyftet II

Opinionsbildande insatser i kampen mot prostatacancer

En väsentlig del av den opinionsbildande verksamhet som beskrivits ovan har finansierats av fondmedel. Under året användes fondmedel för opinionsbildning omfattande 1 936 477 kr (2014: 800 000 kr).

9. FÖRTROENDEVALDA OCH FÖRENINGAR

Prostatacancerförbundets styrelse

Förbundsstyrelsen har under 2015 haft följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter: Alf Carlsson, förbundsordförande
Calle Waller, vice ordförande
Jan Frick, suppleant fram till förbundsstämman 2015, därefter ordinarie
Kent Lewén
Lennart Lindow
Jan Erik Nilsson fram till förbundsstämman 2015
Christer Petersson
Bernt Åslund, suppleant fram till förbundsstämman 2015, därefter ordinarie
Kerstin Åslund fram till förbundsstämman 2015

Suppleanter: Leif Näckholm, efter förbundsstämman 2015
Stig Hanno, efter förbundsstämman 2015

Adjungerade: Torsten Sundberg
Kerstin Åslund, efter förbundsstämman 2015

Torsten Tullberg har varit styrelsens sekreterare

Förbundsstyrelsen har under året haft sju sammanträden.

Styrelsens arbetsordning har reviderats under året.

Ersättning till styrelseledamöter: 162 384 kr (2014: 182 074 kr)

Arbetsutskott

Alf Carlsson, förbundsordförande
Calle Waller, vice ordförande
Torsten Tullberg, förbundsdirektör

Revisorer

Auktoriserad revisor Erik Emilsson, Revideco AB.

Förtroendemannarevisor Leif Dellmo, Växjö, fram till förbundsstämman 2015 och därefter Jan Holgersson, Borlänge.

Ersättare

Auktoriserad revisor Erik Emilsson, Revideco AB, fram till förbundsstämman 2015. Därefter auktoriserad revisor Antti Niemi från Revideco AB.

Förtroendemannarevisor Urban Norlén, Åhus, fram till förbundsstämman 2015 därefter Bruno Toftgård, Halmstad.

Valberedning

Fram till förbundsstämman:

Evert Karlsson, sammankallande	Dalarnas län
Jan Cederhus	Sörmlands län
Sture Henningsohn	Västernorrlands län
Lars-Olof Strandberg	Skåne län
Hans Zetterling	Hallands län

Efter förbundsstämman:

Hans Zetterling, sammankallande
Stig Lindahl
Sture Henningsohn
Ulf Holmberg
Torsten Sundberg

Hallands län
Uppsala län
Västernorrlands län
Dalarnas län
Stockholms län

Prostatacancerförbundets valberedning

Regionansvariga

Mittregionen Uppsala Örebro
Stockholm och Gotland
Östra regionen
Västra regionen
Södra regionen
Norra regionen

Bernt Åslund
Torsten Sundberg
Jan Frick tom juni 2015 därefter Gert Malmberg
Christer Petersson
Kent Lewén
Lennart Lindow

Ekonomiutskott

Lades ned december 2015, uppgifterna övergår till Arbetsutskottet

Jan Frick
Lennart Lindow
Torsten Tullberg, sekreterare

Skåne län
Jämtlands län
Förbundskansliet

Läkemedelsutskott

Bernt Åslund, sammankallande
Thore Eklund
Mikael Nordström
Leif Näckholm
Johan Sällström
Hans Joelsson
Gunnar Norman

Uppsala län
Uppsala län
Dalarnas län
Norrbottens län
Skåne län
Gävleborgs län
Örebro län

Prostatacancerförbundets forskningsråd

Prostatacancerförbundets forskningsråd ska svara för urval och ökad kvalitet av förbundets forskningsanslag. Forskningsrådet har under år 2015 bestått av:

- Alf Carlsson, ordförande Prostatacancerförbundet
- Yvonne Brandberg, psykolog, professor i vårdvetenskap med fokus på onkologi, forskare inom det psyko-onkologiska fältet vid Karolinska Institutet
- Lars Henningsohn, docent, överläkare vid enheten för urologi Karolinska Universitetssjukhuset, ordförande Svensk Urologisk Förening
- Anders Ullén, docent, överläkare vid enheten för urologi Karolinska Universitetssjukhuset och forskare vid Karolinska Institutet

- Kerstin Åslund, urolog och överläkare vid Sundsvalls sjukhus, adjungerad ledamot Prostatacancerförbundet
- Stig Hanno, styrelsesuppleant Prostatacancerförbundet
- Rolf Zimmerman, onkolog, beredande av ansökningar (ej ledamot)
- Torsten Tullberg, sekreterare, förbundsdirektör Prostatacancerförbundet (ej ledamot)

Yvonne Brandberg, Lars Henningsohn och Kerstin Åslund går igenom forskningsanslagen

Stipendiekommitté

- Alf Carlsson, ordförande Prostatacancerförbundet
- Kerstin Åslund, urolog och överläkare vid Sundsvalls sjukhus, adjungerad ledamot Prostatacancerförbundet
- Torsten Tullberg, sekreterare, förbundsdirektör Prostatacancerförbundet

Arbetsgrupp för internationella frågor

Calle Waller	Uppsala län
Stig Lindahl	Uppsala län

Styrgrupp för Mustaschkampen

Kent Lewén, sammankallande	Blekinge län
Christer Petersson	Västra Götalands län
Torsten Tullberg, sekreterare	Förbundskansliet

Arbetsgrupp utveckling av Prostatanytt

Torsten Sundberg	Stockholms län
Christer Petersson	Västra Götalands län
Lennart Lindow	Jämtlands län
Torsten Tullberg	Förbundskansliet
Emma Magnusson	Förbundskansliet

Redaktionsråd

Torsten Sundberg, chefredaktör
Mats Hedlund, urolog
Ulf Norming, urolog
Rolf Zimmerman, onkolog
Kristina Sjödin, onkologisjuksköterska
Christina Örum, anhörig
Ola Lager, Prostatanytts tidigare redaktör

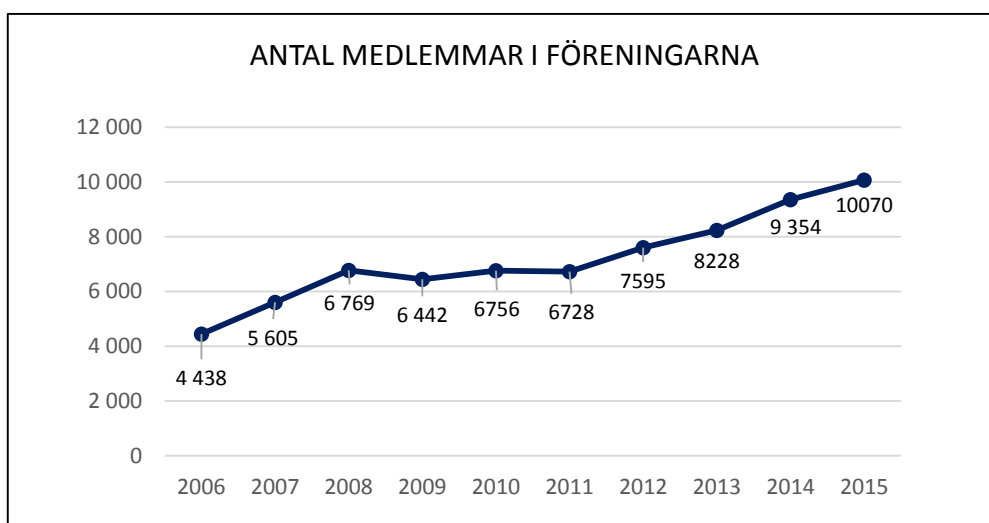
Patientföreningar

Prostatacancerförbundet bestod 2015 av följande 26 patientföreningar:
Antalet medlemmar per 2015-12-31. Ökning från 2014 till 2015: 8 %

Län	Förening	Antal
Blekinge län:	Prostatacancerföreningen Viktor	658
Dalarnas län:	ProLiv Dalarna	340
Gotlands län:	Gotlands Prostataförening	112
Gävleborgs län:	Prostataföreningen Gävleborg	213
Hallands län:	CaPriN	354
Jämtlands län:	Jämtgubben	1 229
Jönköping län:	ProLiv Jönköping	281
Kalmar län:	ProClub Möre, Kalmar	129
	PCF Tjust, Västervik	209
Kronobergs län:	ProLiv Kronoberg	426
Norrbottnens län:	Prostatacancerföreningen Norrsken	508
Skåne län:	ProLivskvalitet Helsingborg	163
	ProSyd Malmö/Lund	286
	ProVitae Kristianstad	235
Stockholms län:	ProLiv Stockholm	593
	Prostatabröderna	177
Södermanlands län:	Näckrosbröderna	255
Uppsala län:	Prostatacancerföreningen i Uppsala län	277
Värmlands län:	Prostatacancerföreningen Värmland	352
Västerbottens län:	Betula Prostatacancerförening, Umeå	106
	Guldgubben, Skellefteå	193
Västernorrlands län:	Träpatronerna	533
Västmanlands län:	Arosgubben, Västerås	253
Västra Götalands län:	ProLiv Väst	1 012
Örebro län:	T-Pro, Örebro	188
Östergötlands län:	ProÖst, Patientfören mot pc i Östergötland	988

SUMMA

10 070

10. FÖRBUNDSMÖTEN OCH FÖRBUNDETS STYRNING

Styrning

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsstämman som arrangeras vartannat år. Förbundsstämman väljer styrelse och revisorer, beslutar om arvoden och övriga ersättningar, ansvarsfrihet för styrelse och förbundsdirektör, stadgeändringar, behandlar motioner samt godkänner årsredovisningen.

Mellanliggande år arrangeras en ordförandekonferens. Vid denna presenteras årsredovisning och revisionsberättelse som fastställs nästkommande förbundsstämma. På ordförandekonferensen sker också val till förbundsstyrelsen. Prostatacancerförbundets förvaltning och arbete utgår från organisationens stadgar samt de beslut som förbundsstämman, ordförandekonferensen och styrelsen fattar.

Förbundsstämman 2015

Den 20-21 april genomfördes en förbundsstämma på Viking Lines fartyg m/s Cinderella. Torsten Sundberg svarade för arrangemangen. Kent Lewén var ordförande på stämman. Det var ett omfattande program där Alf Carlsson berättade om året som gått och föreningarna fick presentera sina viktigaste aktiviteter. Det anordnades även ett aktivitetstorg där deltagarna i grupper fick diskutera medlemsrekrytering, hur föreningarna ska kunna få nya styrelseledamöter, hur en förening startar närståendegrupp, hur föreningar kan bli bättre på patientinflytande, hur föreningarna kan komma igång med kunskapspaketet och hur ett nätverk för utbyte av idéer mellan föreningarna kan skapas.

Styrelsen lämnade en rapport bestående av ärendebalans, föreningsbarometer samt redovisning av forskningsmedel. Det beslutades om ändringar i fondens policy och arbetsordning samt att dokumentet Vision 2020 fastställdes. Sex motioner behandlades, val förrättades, ekonomiredovisningen för 2013 och 2014 godkändes samt att styrelsen och förbundsdirektören beviljades ansvarsfrihet. Budget för 2015 och 2016 antogs samt beslut om verksamhetsplan för 2015-2016.

Tranje Danielsson, ProSyd berättar om verksamheten i Skåne

Alfons Karlsson och Thorbjörn Lindberg, patientföreningen Betula

Arvoden för styrelsearbete

Förbundsstämman beslutade att arvoden för styrelsens arbete ska utgå även 2015 och 2016 på så vis att styrelsen inom sig disponerar 140 000 kr plus uppskrivning max 150 000 kr, att fördela mellan ledamöter, ersättare och adjungerade. Styrelseledamöterna har enligt tidigare beslut fått ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt kostnaden för resor till och från mötena.

Hedersutmärkelse

Prostatacancerförbundets Hedersutmärkelse för år 2014 tilldelades Sten Nilsson, professor vid Radiumhemmet och Karolinska Institutet för sitt innovativa arbete och personliga engagemang för sina patienter.

Hedersledamöter

Förbundsstämman beslutade att införa möjligheten att utse hedersledamöter. De två första som nominerades och valdes var Lars G Eliasson och Lars-Olof Strandberg med motiveringen att båda har gjort betydande insatser för förbundet ända sedan förbundet grundades 1999 under namnet Riksorganisationen för prostatacancer, ROP.

Alf Carlsson och Sten Nilsson pristagare av Prostatacancerförbundets hedersutmärkelse

Lars G Eliasson och Lars-Olof Strandberg, Prostatacancerförbundets hedersledamöter

Förbundsstyrelse

Under 2015 genomfördes sju styrelsemöten. Styrelsen fastställde under året en revidering av instruktionerna för styrelsen och förbundsdirektören samt genomförde även en utvärdering av sitt eget och förbundsdirektörens arbete. Förbundsstyrelsen prioriterade förberedelserna för förbundsstämman samt vidtog åtgärder för att förbättra förbundets ekonomiska styrning och kontroll.

Prostatacancerförbundets styrelse

11. ADMINISTRATION OCH KANSLI

Förbättringar i administration

Under året har kansliet förbättrat förbundets ekonomiska styrning och kontroll.

Medarbetare

Förbundet har ett kansli beläget på Barks väg i Bergshamra, Solna, med följande medarbetare:

Torsten Tullberg, förbundsdirektör

Emma Magnusson, kommunikatör

Anette Söderberg, administrativ assistent

Annica Öberg, gåvohandläggare och kanslist

Sten Arvidsson, ekonom (inhyrd konsult)

Tomas Tullberg, projektledare Mustaskampen augusti-januari 2016 (projektanställning)

Praktikanter 2015:

Anna Jägbeck
Sandra Wik
Amelia Walday

Externa resurser

Under året har följande konsulter anlåtats:

Revideco AB, revision

Grant Thornton, ekonomisk redovisning och bokslut

Art director Jörgen Gedeon, Gedeon Design, framtagande av grafisk formgivning

Art director Janne Östlund, grafisk design och material till Mustaschkampen

Magnus Fermin, hemsida till Mustaschkampen

3Kronor, mediebyrå till Mustaschkampen

Föreningssupport, tillhandahållande av föreningssystemet och hemsida

Burenstam & Partners, förvaltning av förbundets medel

Duella, Ella Katrin Lindström, företagssamarbeten Mustaschkampen

12. SAMARBETEN

Samverkan med professionen

Prostatacancerförbundet har under året samarbetat med:

- Svensk Urologisk Förening
- Svensk Onkologisk Förening
- Svensk Förening för Urologisk Onkologi
- Riksföreningen för Sjuksköterskor inom Urologi
- Sjuksköterskor i Cancervård

Cancerfonden

Under året har Prostatacancerförbundet haft ett nära samarbete med Cancerfonden.

Prostatacancerförbundet ingår i Cancerfondens Huvudmannorganisationer där Alf Carlsson deltagit i en rad möten under året. Alf Carlsson har även upprättat ett avtal med Cancerfonden gällande överlåtelse till Prostatacancerförbundet att få använda begreppet Mustaschkampen.

*Alf Carlsson och Stefan Bergh,
generalsekreterare Cancerfonden*

Samarbetsprojekt med företag och organisationer

Prostatacancerförbundet har under året genomfört ett stort antal aktiviteter i samarbete med företag och organisationer.

Prostatacancerkampanjen (fd Septemberkampanjen)

Astellas
Bayer
Janssen
Sanofi

Fars dag

Lilly

Almedalen

Janssen

Nordisk enkät, bearbetning

Astellas

Lyftet II

Sanofi

Mustaschkampen

Apoteksgruppen sålde mustaschpins och reflexer

Astellas arrangerade så att Prostatacancerförbundet blev matchvärdar vid fotbollsderby

Brothers sålde mustaschpins

CDON.com sålde mustaschpins

Projektmedia upplät för gratis annonsering i deras tidningar

Ford sålde pins och bidrog med 100 kr för varje provkörning

OLW genom kampanjen *Var rädd om nötterna*

Orkla Health sålde Mustaschkampens t-shirtar

Postnord erbjöd fri frakt för CDON.com försäljning inom Mustaschkampen

Svensk Travsport anordnade Mustaschlopp, auktion av ridhjälm och häst samt sålde mustaschpins

Aftonbladet med Schibsted som mediepartner annonsering samt artikelserier om prostatacancer.

Svenska Ishockeyförbundet och Svensk Travsport var två samarbetspartners till Mustaschkampen

Dessutom medverkade ytterligare cirka 200 företag och organisationer. Det var idrottsorganisationer, fackliga organisationer, storföretag och småföretag som arrangerade aktiviteter och insamlingar. Bland annat medverkade Byggnadsarbetareförbundet, Elektrikerförbundet, Kommunal, Volvo, SJ, Skandiamäklarna, ICA Maxi i olika delar av Sverige, Svenska skidlandslaget i längdåkning, Jägarnas Riksförbund, Rugbyförbundet, Ishockeyförbundet, Svenska Förbundsdomarföreningen och Luleå Tekniska universitet.

Övrig nationell samverkan

Nedan redovisas de myndigheter, organisationer och företag som Prostatacancerförbundet på olika sätt samverkar med eller som påverkar Prostatacancerförbundets verksamhet.

- Cancerförbund i Samverkan (CiS)
- Handikappförbunden (HSO)
- Regionalt Cancercentrum (RCC)
- Nationella prostatacancerregistret (NPCR)
- Socialstyrelsen (SoS)
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)
- Sveriges kommuner och landsting (SKL)
- KFO - Arbetsgivarorganisation för den ideella sektorn
- Svensk Insamlingskontroll
- FRII- Frivilligorganisationernas Insamlingsråd
- Apotek
- Läkemedelsindustriföreningen
- Läkemedelsföretag

Nordiskt samarbete

Prostatacancerförbundet möter sina nordiska vänorganisationer varje år för erfarenhetsutbyte. Årets träff genomfördes den 7-8 maj i Oslo. Från Sverige deltog Stig Lindahl, Torsten Tullberg och Calle Waller. Den Nasjonale Prostatakreftdagen i Norge avhölls den 2 november. Stig Lindahl representerade Sverige.

Nordiskt möte i Oslo med danska, norska och finska Prostatacancerförbunden

Europeiskt samarbete

Prostatacancerförbundet är medlem i Europa Uomo, en samarbetsorganisation för nationella prostatacancerförbund i Europa. Den årliga assemblyn hölls i Warszawa den 19-21 juni, där Calle Waller medverkade som svensk representant.

ÅRSREDOVISNING 2015

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Prostatacancerförbundet får härmed avge följande årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

1. SYFTE OCH ÄNDAMÅL

Om Prostatacancerförbundet

Prostatacancerförbundet bildades 2006 och är en ideell riksorganisation och samarbetsorgan för landets 26 regionala och lokala patientföreningar. Förbundet är obundet i partipolitiska och religiösa frågor. Förbundets vision är: Tillsammans kan vi besegra prostatacancer!

Prostatacancerförbundets syfte och ändamål (ur förbundets stadgar)

Förbundet verkar utifrån ett patient- och närståendeperspektiv och har följande uppgifter:

- Verka för tidig upptäckt av prostatacancer vilket skapar goda möjligheter till botande behandling.
- Verka för bättre diagnostik och behandlingsmetoder samt effektiv rehabilitering och eftervård med sikte på patientens livskvalitet.
- Stimulera förebyggande och hälsofrämjande verksamhet inom området prostatacancer.
- Verka för saklig upplysning till myndigheter, institutioner och allmänheten om patienternas erfarenheter och villkor.
- Företräda patienternas intressen inför myndigheter, institutioner, organisationer och massmedia.
- Verka för att samarbete etableras med medicinsk sakkunskap, myndigheter, organisationer och enskilda inom samhälls- och näringsliv.
- Verka för och ekonomiskt stödja forskning och utveckling (FoU) inom området prostatacancer.
- Stödja kompetensutveckling av personal inom svensk prostatacancervård, även ekonomiskt.
- Stimulera och underlätta bildandet av patientföreningar.
- Stödja patientföreningarnas upplysande och rådgivande verksamhet, utbildning, stöd- och kontaktpersonsverksamhet mm för patienter och deras närstående samt organiserande av kompetenshöjande utbildningar för patientföreträdare.
- Medverka till och underlätta erfarenhetsutbyte mellan patientföreningarna.
- Medverka i nationella och internationella sammanslutningars verksamhet som är av betydelse för organisationen.

Ere

2. MÅLUPPFYLLELSE

Nedan redovisas översiktligt hur organisationens ändamål har främjats under året. En mer noggrann beskrivning av vad som genomförts under året återfinns i förbundets verksamhetsberättelse. Förbundsstyrelsen bedömer att ändamålsuppfyllelsen under året varit god. Till exempel har antal medlemmar, intäkterna, beviljade forskningsanslag och förbundets påverkansarbete ökat.

Stödja patientföreningarna

Förbundet har arrangerat regionmöten och ett antal möten och utbildningar för patientföreträdare. Under året har förbundet bland annat genomfört utbildningarna Lyftet II och Lyftet III samt två studieresor till Martinikliniken i Hamburg och Docrates i Helsingfors. Fler föreningar har även anslutit sig till förbundets modell för hemsidor för patientföreningar.

Stödverksamhet för drabbade och närstående

Förbundet har utvecklat stödet till drabbade och närstående på hemsidan. Kansliet har svarat för hänvisningshjälp per telefon och e-post till patienter och närstående. Många frågor kunde slussas vidare till aktiva inom patientföreningarna, till ledamöter i förbundsstyrelsen och annan cuncerrådgivning från sjukvårdspersonal.

Påverkansarbete för en bättre prostatacancervård

Förbundet har aktivt samarbetat med Socialdepartementet, Socialstyrelsen, SKL, RCC, TLV med flera genom medverkan i arbetsgrupper, besvarande av remisser och debattartiklar. Förbundets årliga tema var *En prostatacancervård i världsklass – Så når vi dit* med fokus på tidig upptäckt, kortare väntetider och tillgång till livsförlängande läkemedel.

Opinionsbildning för ökad kunskap om prostatacancer

Förbundet har haft en omfattande verksamhet för att öka kunskapen om sjukdomen och har tillhandahållit ett kunskapspaket som föreningarna, via bland annat sjukhus och urologmottagningar, sprider till nydiagnostiserade. Fyra nummer av Prostatanytt har utgivits samt två nya broschyrer har tagits fram. Kampanjer har genomförts i september och november och förbundet har medverkat i ett antal tidningsartiklar, radio och TV-program.

Bidra till forskning och utveckling

Fonden mot prostatacancer har använt följande medel till ändamålet:

Forskning: 2 151 304 kr (2014: 1 495 000 kr)

Kompetensutveckling/stipendier: 137 313 kr (2014: 53 800 kr)

Opinionsbildning/påverkansarbete: 1 936 477 kr (2014: 800 000 kr)

En

<u>Aktiviteter</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Antal medlemmar 31/12	6 728	7 595	8 228	9 354	10 070
Antal föreningar	25	26	26	26	26
Antal närstående grupper	-	6	6	6	6
Antal följare på Facebook	-	300	2 600	5 091	11 042
Telefonsamtal per dag (ca)	10	15	30	32	32
Mejl per dag (ca)	12	17	75	75	76
Medeltal anställda	1,25	2	2,3	3	4
Intäkter totalt	3 960 911	5 505 837	6 660 395	8 978 182	12 428 125
- Bidrag	1 988 152	2 005 192	2 114 900	2 560 028	3 157 560
- Försäljning & reklam	152 986	137 981	83 100	867 650	1 806 908
- Insamling allmänheten	1 089 464	1 080 072	1 424 133	1 947 515	2 992 476
- Insamling företag	230 309	1 052 859	1 003 522	846 418	2 082 504
- Datumlotteriet	500 000	1 229 734	2 034 740	2 531 287	2 246 047
- Ändamålskostnader	2 877 691	4 273 160	5 724 727	6 330 702	9 331 894
- Insamlingskostnader	162 297	281 993	524 434	538 592	1 080 870
- Administrationskostnader	381 505	565 063	707 276	499 936	670 738
Kostnader totalt	3 421 493	5 120 216	6 956 437	7 369 230	11 083 502
Årets resultat	639 622	555 033	-81 339	1 688 225	1 487 767

<u>Fonden mot prostatacancer</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Intäkter	1 892 000	3 052 000	2 817 183	3 674 135	5 678 035
Utdelade forskningsanslag	550 000	1 050 000	1 057 000	1 495 000	2 151 304
Utdelade stipendier	121 000	34 000	314 573	53 800	137 313
Opinionsbildning	135 000	691 000	890 000	800 000	1 936 477
Delsumma utdeln från fond	806 000	1 775 000	2 261 573	2 348 800	4 225 094
Insamling (och adm 2011)	195 000	147 000	294 989	540 067	728 430
Administration	-	305 000	355 952	320 690	303 552
Totalkostnader fonden	1 001 000	2 227 000	2 912 514	3 209 557	5 257 076
Ingående balans fonden	3 464 000	4 355 000	5 179 211	5 083 880	5 548 458
Fondering/utnyttjande	891 000	825 000	95 331	464 578	420 959
Utgående balans fond	4 355 000	5 180 000	5 083 880	5 548 458	5 969 417

3. VIKTIGT 2015

Förbundet har under år 2015 haft ett mer intensivt påverkansarbete än tidigare år. År 2015 var också det år då de senaste årens arbete med opinionsbildning bidrog till att prostatacancer fick ett större genomslag i medierna. Begreppen prostatacancer, Prostatacancerförbundet, Fonden mot prostatacancer, kampen mot prostatacancer samt Mustaschkampen har synts alltmer. För år 2015 gav det tydligt resultat i kraftigt ökade intäkter i insamlingsarbetet.

Risikanalys

Förbundsstyrelsen har genomfört en riskanalys. Den stora svårigheten är att förutse gåvonivån. Förbundet gör därför sedan mars månad kontinuerliga bedömningar av det ekonomiska utfallet. Beslut om stora utlägg tas när vetenskap finns om intäktsläget. För den största utgiftsposten för förbundet,

er

forskningsanslag, finns täckning genom att fonden har ett eget kapital. Förbundsstyrelsens bedömning är att förbundet har en låg riskprofil.

Finanspolicy

Prostatacancerförbundet har en finans- och placeringspolicy för kapitalförvaltning, och anlitar sedan 2012 Burenstam & Partners för finansiell rådgivning och kapitalförvaltning. I riktlinjerna för förbundets kapitalförvaltning anges att förbundet ska ha en försiktig placeringspolitik. Placeringspolicyn innefattar även att etiska aspekter ska beaktas vid investeringsbesluten. Förbundet beaktar deklarationer och konventioner undertecknade i Sverige inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljö. Förbundet investerar inte i verksamhet inriktad mot krigsmaterial, tobak, alkohol och pornografi.

Redovisning av ekonomi och verksamhet för ökad tydlighet

Förbundet har gjort ett antal förbättringar på hemsidan för att göra det tydligare och enklare för eventuella givare att sätta sig in i förbundets organisation och ändamål samt följa hur insamlade medel används. Indikatorer och kvantitativa nyckeltal anges i årsredovisningen.

Styrelse och förtroendemän

Förbundets styrelse består av sju ledamöter och två ersättare med fördelade ansvarsområden. Ytterligare två personer har varit adjungerande i styrelsen under 2015. Arbetet har också bedrivits i arbetsutskottet, läkemedelsutskottet, internationella utskottet, Prostatanytts redaktionsråd, forskningsrådet och stipendiekommittén. Förbundet har också en utsedd valberedning och interna samt externa revisorer. Vartannat år hålls en förbundsstämma med motioner och val och vartannat år en ordförandekonferens. Under 2015 erhöll förbundsstyrelsen arvoden om 162 384 kr.

Kansli och personal

Förbundet hade under 2015 tre och en halv tjänster på kansliet, fördelade på fem personer. Kansliet leddes av en förbundsdirektör för att verkställa styrelsens beslut och leda den löpande verksamheten. En utökning skedde med 0,5 tjänst i och med att en projektledare för Mustaschkampen anställdes under hösten. Flera praktikanter togs också emot.

Arbetsmiljö

Förbundet lägger stor vikt vid att medarbetarna erbjuds en fullgod arbetsmiljö och möjligheter till kompetensutveckling.

Jämställdhet

Prostatacancer drabbar enbart män, vilket medför att flertalet ideellt verksamma också är män. Förbundet verkar för att få fler kvinnor engagerade bland annat i styrelser och i närstående verksamheter. Könstillhörighet beaktas också vid rekrytering till kansliet för att upprätthålla en rimlig balans.

Verksamhetsplanering, uppföljning och utvärdering

Förbundet antar vid varje förbundsstämma en verksamhetsplan för de närmaste två åren, där mål och aktiviteter anges. Förbundsstyrelsen följer upp verksamhetsplanen vid varje styrelsemöte och har en särskild åtgärdsbalans där alla beslut som inte är åtgärdade finns förtecknade. Styrelsen följer systematiskt att målen nås och att beslutade aktiviteter genomförs och utvärderas. Förbundsstyrelsen genomför varje år en utvärdering av sitt eget och förbundsdirektörens arbete.

Internkontroll av den dagliga verksamheten

Utöver vad som omfattas av FRII:s kvalitetskod har Prostatacancerförbundet egna verktyg för att hålla hög kvalitet i den dagliga verksamheten. Förbundet har tagit fram befattningsbeskrivningar för samtliga tjänster. Frågor om anställningsförhållanden regleras enligt kollektivavtal. En upphandlingspolicy reglerar inköp och tecknande av avtal. Förbundets attestordning reglerar att

samma person inte kan vara både beställare och mottagare. Forskningsmedel från Fonden mot prostatacancer utbetalas endast undantagsvis direkt till den enskilde forskaren.

Patientmedverkan – systematiskt lärande och förbättringsarbete

Inom prostatacancervården och de myndigheter som behandlar cancerfrågor efterfrågas i ökande utsträckning patientmedverkan. Det är och blir en allt viktigare uppgift för förbundet att få fram och utbilda dessa patientrepresentanter.

Metodkunnande

Prostatacancerförbundet har goda kunskaper inom vårdområdet genom kunniga styrelserepresentanter. Förbundet ligger långt fram när det gäller utbildning av patientföreträdare. Flera utbildningar har genomförts och fler kommer de närmaste åren. På kansliet finns professionellt stöd i administration, ekonomi och marknadsföring av förbundets aktiviteter.

Betydande samarbeten

Förbundet har omfattande samarbete med myndigheter och organisationer, främst med olika cancerrelaterade verksamheter som RCC, Cancerfonden och andra patientorganisationer inom cancerområdet, vilket också redovisas på hemsidan. Förbundet deltar i nordiskt samarbete samt i Europa Uomo som är en samlingsorganisation för nationella prostatacancerförbund i Europa.

4. FRAMTID

Förbundsstyrelsen har utarbetat en framtidsvision, *Vision 2020*. Dokumentet har antagits av förbundsstämman 2015.

Nuvarande förbundsdirektör, Torsten Tullberg kommer i maj 2016 gå i pension och en ersättare med benämningen kanslichef kommer att anställas under våren 2016.

5. FÖRBUNDETS EKONOMI

Statsbidrag

Förbundets bidrag från Socialstyrelsen var 2 594 728 kr (2014: 2 198 528 kr) vilket utgör basen i förbundets finansiering. Bidragets storlek påverkas främst av antalet betalande medlemmar i prostatacancerföreningarna.

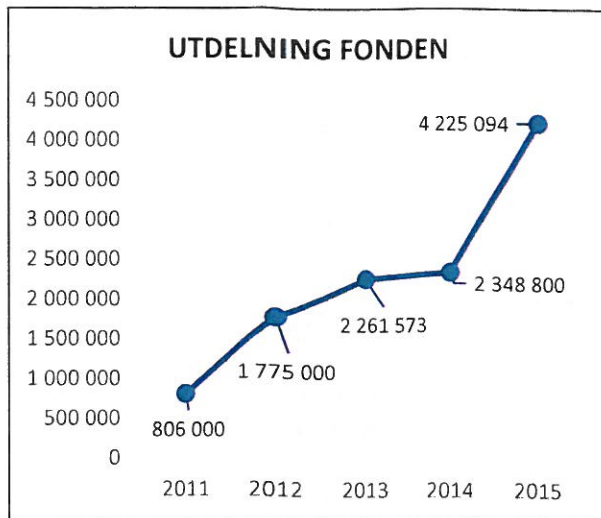
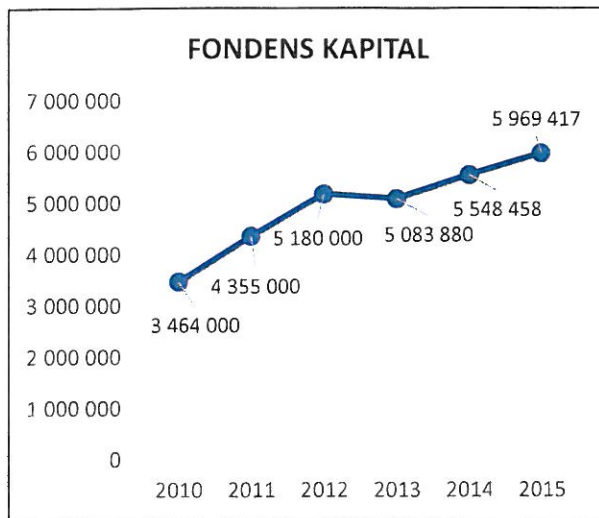
90-konto och kontroll av Svensk Insamlingskontroll

Prostatacancerförbundet har ett 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som gör årliga kontroller av alla med 90-konton och säkrar att insamlingsverksamheten följer reglerna. För givarna ger 90-kontot en bekräftelse på att insamlingen sköts på ett ansvarsfullt och etiskt sätt samt att pengarna går till ändamålet (minst 75 % av de totala intäkterna).

Fonden mot prostatacancer

Fondmedlen byggs upp genom insamling från allmänheten och företag samt genom gåvor från föreningar och företag. Fonden har under år 2015 haft intäkter på 5 678 035 kr (2014: 3 674 135 kr). Gåvor från allmänheten ökade till 2 992 476 kr (2014: 1 947 515 kr). Alla gåvor över 5 000 kr finns förtecknade på förbundets hemsida. Insamlade medel från företag uppgick till 2 082 504 kr (2014: 946 418 kr). Dessutom gav webbshopen en vinst på 531 055 kr. Utdelningen från fonden ökade under året till 4 225 094 kr (2014: 2 348 800 kr). Mustaschkampen bidrog med 1 363 227 kr till fonden.

de

Prostatacancerförbundet följer FRIs kvalitetskod

Prostatacancerförbundet är med i Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRII), som arbetar för tryggt givande och för att öka förtroendet för insamlingsbranschen genom arbete med kvalitetssäkring. FRII verkar för att insamling ska bedrivas transparent, etiskt och professionellt. Prostatacancerförbundet följer FRIIs riktlinjer och kvalitetskod och har 2015 tagit fram en effektrapport.

Datumlotteriet

2015 års utdelning från Datumlotteriet till Prostatacancerförbundet blev 2 246 047 kr. (2014: 2 531 287 kr). En minskning med 285 240 kr jämfört med 2014.

Intäkter – kostnader

Förbundets samlade intäkter var 12 428 125 kr (2014: 8 978 182 kr). Förbundet har under 2015 förvaltats likvida medel i storleksordningen 9 628 692 kr (2014: 7 752 237 kr).

Burenstam & Partners har förvaltat delar av Prostatacancerförbundets kapital sedan mitten av 2013. Avkastningen på kapitalet var 7,3 % under 2015 (2014: 10,1%).

Förbundets kostnader uppgick till 11 083 502 kr (2014: 7 369 230 kr).

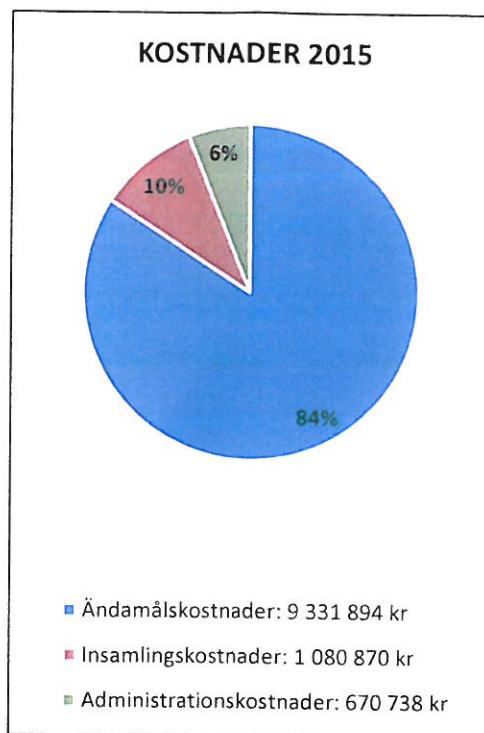
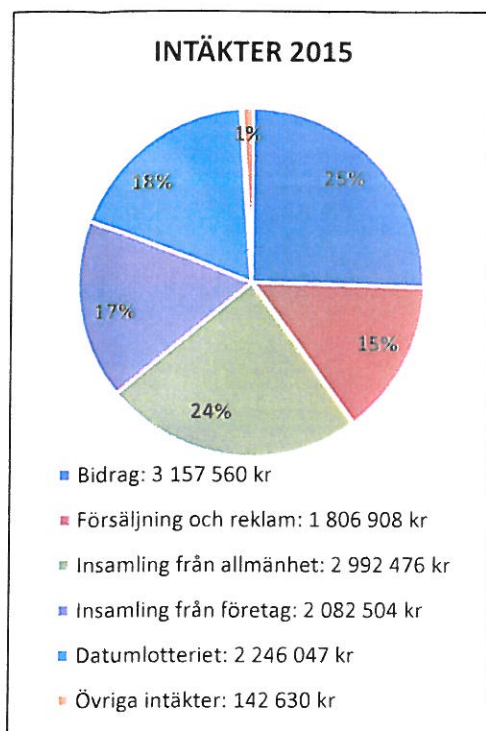
Årets resultat

Att intäkterna ökade och kostnaderna kunde hållas nere medförde ett avsevärt överskott. Gåvor från allmänheten och företag blev betydligt högre i november och december än vad som förväntades när budgeten upprättades.

Förbundet visade för 2015 ett överskott på 1 487 767 kr (2014: 1 688 225 kr).

Prostatacancerförbundet har vid årets utgång ett eget kapital om 8 971 865 kr (2014: 7 484 098 kr) varav ändamålsbestämt för Fonden mot prostatacancer är 5 969 417 kr (2014: 5 548 458 kr). Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt tilläggsupplysningar.

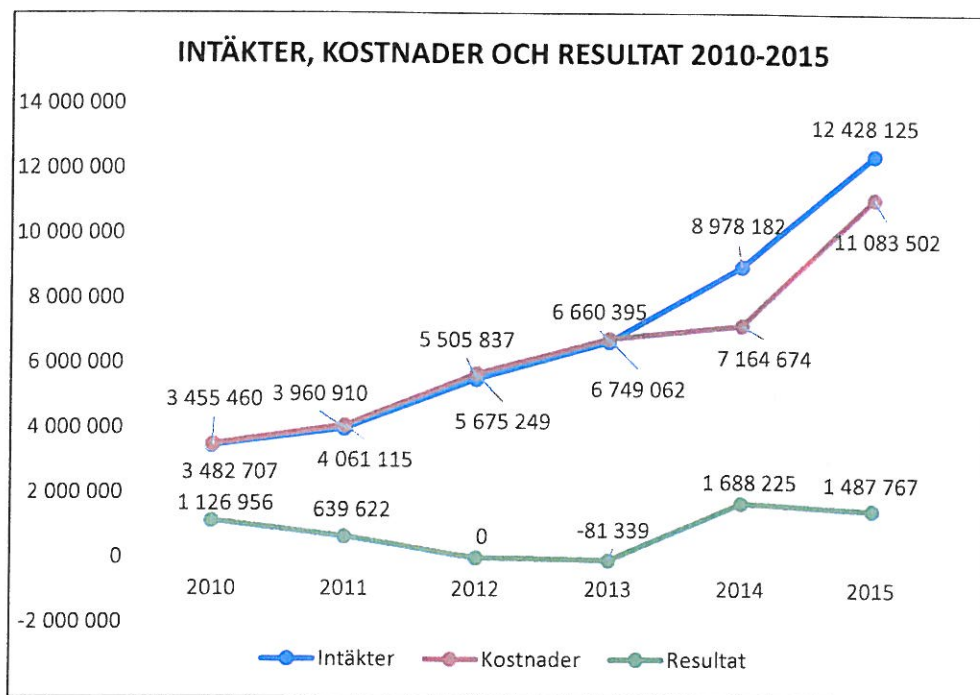
de.

Nyckeltal %

	2015	2014	Krav*
Adm. kostnader (inkl. insamlingskostnader)/Totala intäkter	12 %	12 %	Max 25 %
Insamlingskostnader/Medel från allmänheten	16 %	19 %	Max 25 %
Ändamålskostnader/ Totala intäkter	77 %	70 %	Minst 75 %

* Enligt Svensk Insamlingskontroll

Flerårsjämförelse*

	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	12 285 495	8 852 898	6 660 395	5 505 837
Res. efter finansiella poster	1 487 768	1 688 225	-81 339	555 033
Balansomslutning	11 106 384	8 263 699	7 313 562	6 578 241
Soliditet (%)	80,78	90,56	79,25	89,34

*Definitioner av nyckeltal, se tilläggsupplysningar

Resultatdisposition

Förslag till disposition av föreningens vinst

Till stämmans förfogande står	
balanserad vinst	1 935 640
årets vinst	1 487 767
	3 423 407
Styrelsen föreslår att	
till ändamålsbestämda medel avsätts	420 959
i ny räkning överföres	3 002 448
	3 423 407

Beträffande föreningens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

or.

RESULTATRÄKNING

		2015-01-01 2015-12-31	2014-01-01 2014-12-31
	Not		
Verksamhetsintäkter			
Gåvor	1, 2	7 321 027	5 425 220
Bidrag	2	3 157 560	2 560 028
Nettoomsättning		1 806 908	867 650
Övriga intäkter		142 630	125 284
S:a verksamhetsintäkter		12 428 125	8 978 182
Ändamålskostnader		-9 331 894	-6 330 702
Insamlingskostnader	3	-1 080 870	-538 592
Administrationskostnader		-670 738	-499 936
		-11 083 502	-7 369 230
Verksamhetsresultat	4	1 344 623	1 608 952
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	6	128 690	31 481
Ränteintäkter		14 650	48 119
Räntekostnader		-196	-327
		143 144	79 273
Resultat efter finansiella poster		1 487 767	1 688 225
Årets resultat		1 487 767	1 688 225

ere.

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga värdepappersinnehav

7

5 090 546

5 090 546

3 997 061

3 997 061

Summa anläggningstillgångar

5 090 546

3 997 061

Omsättningstillgångar

Varulager m.m.

Färdiga varor och handelsvaror

379 570

379 570

0

0

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

824 274

417 132

Övriga fordringar

17

61 429

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

8

273 832

82 601

1 098 123

561 162

Kassa och bank

Kassa och bank

4 538 145

3 705 476

Summa kassa och bank

4 538 145

3 705 476

Summa omsättningstillgångar

6 015 838

4 266 638

SUMMA TILLGÅNGAR

11 106 384

8 263 699

De.

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

9

Eget kapital

Ändamålsbestämda medel, Prostatacancerfonden

10

5 969 417

5 548 458

5 969 417

5 548 458

Balanserat kapital

3 002 448

1 935 640

Summa eget kapital

8 971 865

7 484 098

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

857 501

60 871

Aktuell skatteskuld

28 643

27 373

Skuld avseende beslutade, ej utbet bidrag

532 370

55 060

Övriga skulder

196 559

252 896

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

11

519 446

383 401

Summa kortfristiga skulder

2 134 519

779 601

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

11 106 384

8 263 699

POSTER INOM LINJEN

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

bl.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Förbundet redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans.

Intäkter i form av gåvor intäktsförs i den period gåvan överlämnas på ett sakrättsligt bindande sätt.

Intäkten ska motsvara tillgångens anskaffningsvärde.

Gåvor i form av kontanter från i första hand privatpersoner redovisas av naturliga skäl normalt enligt kontantprincipen. Även gåvor från företag och organisationer redovisas normalt i den period då gåvan inbetalts. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor från företag och organisationer intäktsförs dessa efter individuell prövning (FRII)

Bidrag (BFNAR 2002:11)

Som bidrag räknas likvida medel som en organisation erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ.

Offentligrättsliga organ inkluderar bidragsgivare såsom EU, Sida, Forum Syd, Socialstyrelsen, Allmänna Arvsfonden samt från stat, landsting, länsstyrelse och kommun (FRII). Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till organisationen.

Ändamålskostnader (FRII)

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens uppdrag enligt dess stadgar. Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildande verksamhet i de fall opinionsbildning och upplysande verksamhet ligger i själva uppdraget som organisationen har.

Exempel här är tematiska kampanjer som organisationen driver.

Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna (samkostnaderna).

Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

Insamlingskostnader (FRII)

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare, dvs intäkter i form av gåvor, testamenten och donationer från såväl privatpersoner som företag och organisationer. Arbetet omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare. Arbetet resulterar i kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Insamlingskostnaderna kan bestå av TV- och radioreklam, annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial och personal som arbetar med insamlingsaktiviteter inriktade mot gåvor.

Insamlingskostnaderna inkluderar såväl direkta kostnader såsom lönekostnader för insamlingspersonal som de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna/samkostnaderna.

Administrationskostnader (FRII)

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren.

Finansiella instrument

Anskaffningsvärdevärdering

Värdepappersinnehav har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

erl.

Operationell leasing

Samtliga leasingavtal avser operationell leasing och kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet, beräknat enligt först-in-först-ut, och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet har beräknats till försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad, varmed hänsyn har tagits till inkurans.

Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar har ingen betydande effekt på det redovisade resultatet och kommer heller inte att skapa osäkerhet för framtida beräkningar.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 1 Gåvor	2015	2014
Allmänhet	2 992 476	1 947 515
Datumlotteriet	2 246 047	2 531 287
Företag	2 082 504	946 418
	<u>7 321 027</u>	<u>5 425 220</u>

Av insamlade gåvor har 3 812 246 kr skett via 90-konton jämfört med fg år då beloppet uppgick till 2 893 933 kr.

Not 2 Bidrag	2015	2014
Bidrag som redovisats som intäkt		
<i>Insamlade medel</i>		
Läkemedelsföretag	<u>562 832</u>	<u>361 500</u>
Summa insamlade bidrag	562 832	361 500
Offentliga bidrag	0	0
Socialstyrelsen	<u>2 594 728</u>	<u>2 198 528</u>
Summa offentliga bidrag	2 594 728	2 198 528
<i>Totalt insamlade medel består av följande:</i>		
Gåvor som har redovisats som intäkt	7 321 027	5 425 220
Gåvor som inte har redovisats som intäkt	0	0
Bidrag som har redovisats som intäkt	<u>562 832</u>	<u>361 500</u>
	<u>7 883 859</u>	<u>5 786 720</u>

Not 3 Leasingavtal - Operationell leasing leasetagare	2015	2014
Under året har föreningens leasingavgifter uppgått till	81 648	72 394
 Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	108 720	72 394
Mellan 2 till 5 år	0	0
Senare än 5 år	<u>0</u>	<u>0</u>
	108 720	72 394

Avtalet om lokalhyra löper årsvis med 6 månaders uppsägning.

Not 4 Personal **2015** **2014**

Medelantal anställda

Medelantalet anställda bygger på av föreningen
betalda
närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Medelantal anställda har varit	4,00	3,00
varav kvinnor	2,00	2,00
varav män	2,00	1,00

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och
pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelsen:

Löner och ersättningar	162 384	182 074
	<u>162 384</u>	<u>182 074</u>

Övriga anställda:

Löner och ersättningar	1 628 304	1 315 091
Pensionskostnader	65 702	56 315
	<u>1 694 006</u>	<u>1 371 406</u>

Sociala kostnader	543 117	455 721
-------------------	---------	---------

Summa styrelse och övriga	<u>2 399 507</u>	<u>2 009 201</u>
---------------------------	------------------	------------------

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter	7	7
varav kvinnor	0	1
varav män	7	6
Antal övriga befattningshavare	1	1
varav kvinnor	0	0
varav män	1	1

Not 5 Administrationskostnader **2015** **2014**

Årets kostnad för administration uppgår till 5,9 % av förbundets totala verksamhetsintäkter, jämfört med 6 % föregående år.

**Not 6 Resultat från övriga värdepapper och fordringar
som är anläggningstillgång** **2015** **2014**

Realisationsresultat	128 690	31 481
	<u>128 690</u>	<u>31 481</u>

De.

Not 7 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2015-12-31	2014-12-31
Värdepapper		
Penningmarknad	1 580 189	180 008
Svenska obligationer	600 000	300 000
Globala obligationer	0	511 979
Svenska aktier	980 800	600 000
Globala aktier	917 078	775 095
Hedgefonder	929 980	629 980
Private Equity	82 500	0
Nordea Fastränteplacering	0	1 000 000
	<u>5 090 547</u>	<u>3 997 062</u>

På balansdagen uppgår marknadsvärdet på ovanstående värdepapper till 5 460 411 kronor.

Ingående anskaffningsvärde	3 997 061	2 995 472
Inköp	4 644 070	552 747
Försäljningar	-3 550 585	448 842
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>5 090 546</u>	<u>3 997 061</u>
Utgående redovisat värde	5 090 546	3 997 061

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Bidrag	17 000	23 047
Gåvor	235 100	16 500
Förutbetalda kostnader	21 732	29 437
Ränta	0	13 617
	<u>273 832</u>	<u>82 601</u>

Not 9 Eget kapital

	Ändamålsbest. medel	Balanserat kapital
Belopp vid årets ingång	5 548 458	1 935 640
Resultatdisposition enligt beslut av årsstämman:		
Överföring till ändamålsbestämda medel	420 959	-420 959
Årets vinst		1 487 767
Belopp vid årets utgång	<u>5 969 417</u>	<u>3 002 448</u>

Not 10 Fond mot Prostatacancer

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående balans	5 548 458	5 083 880
Intäkter		
Insamlade medel	5 074 980	2 881 153
Försäljning webbshop	531 055	713 710
Övrigt (räntor, bidrag mm)	72 000	79 272
Kostnader		
Forskningsanslag	-2 151 304	-1 495 000
Stipendier	-137 313	-53 800
Opinionsbildning	-1 936 477	-800 000
Insamling	-728 430	-540 067
Administration	-303 552	-320 690
Belopp vid årets utgång	<u>5 969 417</u>	<u>5 548 458</u>

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Löner	17 271	0
Semesterlöner	262 248	178 794
Sociala avgifter	87 824	56 177
Övriga poster	<u>152 103</u>	<u>148 430</u>
	519 446	383 401

me.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Solna 2016-02-24

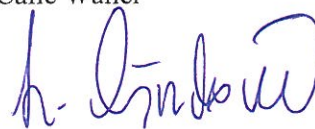
Alf Carlsson

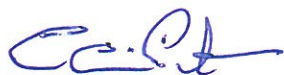
Calle Waller

Kent Lewén

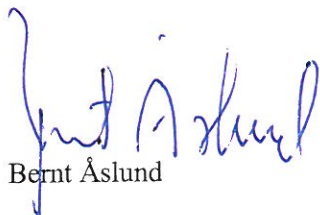
Lennart Lindow

Christer Petersson

Jan Frick

Bertt Åslund

Vår revisionsberättelse har lämnats den 25/2 2016

Erik Emilsson
Auktoriserad revisor

Jan Holgersson
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till förbundsstämman i Prostatacancerförbundet, org.nr 857209-1422

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prostatacancerförbundet för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och förbundsdirektörens förvaltning och efterlevnad av föreningens stadgar för Prostatacancerförbundet för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och förbundsdirektören som har ansvaret för förvaltningen och efterlevnad av stadgar.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att förbundsstämman beviljar styrelsens ledamöter och förbundsdirektören ansvarsfrihet för räkenskapsåret. Vi tillstyrker att föreningens balansräkning och resultaträkning fastställs.

Stockholm den ²⁵ februari 2016

Erik Emilsson
Auktoriserad revisor

Jan Holgersson
Förtroendevald revisor

UNDERLAG FÖR ANSÖKAN OM STATS BIDRAG FRÅN SOCIALSTYRELSEN

Prostatacancerförbundet (PCF) redovisar följande aktiviteter inom berörda områden.

1. Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård är PCF:s och patientföreningarnas primära verksamhetsområden. Både PCF och föreningarna har återkommande, löpande och frekventa kontakter med hälso- och sjukvården på alla nivåer. Centralt som referensorgan till Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, forskningsinstitutioner, läkemedelsföretag samt regionala och lokala sjukhus och andra vårdgivare.

2. Socialtjänst

Prostatacancer får normalt inte sådana konsekvenser att det kräver insatser från socialtjänsten. Men PCF deltar aktivt i arbetet på att förbättra och förstärka socialtjänsten genom vårt medlemskap i Handikappförbundens Samorganisation (HSO). Det gäller framför allt att delta i utformningen av de remissvar HSO lämnar på det socialpolitiska fältet.

3. Skola

PCF berörs framför allt av den postgymnasiala utbildningen. Vi samarbetar med Svensk Urologisk Förening (SUF) för att säkra och stärka urologins roll i sjukvården. Företrädare för patientföreningar medverkar med information i skolorna.

4. Arbetsmarknad

PCF påverkar här utvecklingen genom medlemskapet i HSO. PCF och patientföreningarna ger också råd, stöd och samtal som innebär att drabbade patienter fortare än eljest kan komma tillbaka i arbetslivet efter det att behandling genomförts. Vi stödjer HSO i opinionsarbetet att skärpta krav på sjukskrivna kan drabba till exempel cancersjuka.

5. Ekonomi

När det gäller de ekonomiska förutsättningarna för patientföreningarnas verksamhet arbetar PCF främst för att påverka politiker och samhällsorgan på alla nivåer. Många av våra patientföreningar har återkommande kontakter med region-/landstingsföreträdare när det gäller sjukvårdens resurser, ny teknisk utrustning, nya läkemedel med mera liksom det ekonomiska stödet till föreningarnas verksamhet. Det gäller också de ekonomiska konsekvenserna av att leva med prostatacancer. Läkemedel är en dryg kostnad för många av våra medlemmar och vi verkar på olika sätt för att till exempel läkemedel mot erektil dysfunktion ska inordnas i systemet för högkostnadsskydd av läkemedel. PCF ser det som en oerhört angelägen uppgift att slå vakt om dagens system och verka för att nya läkemedel för prostatacancerdrabbade omfattas av högkostnadsskyddet samt att patienter behandlas lika oavsett bostadsort.

6. Boende

PCF hänvisar till det gemensamma arbetet i HSO för att påverka de sociala frågor som medlemmar i förbunden anser mest angelägna.

7. Kultur

En del av PCF:s arbete handlar om att samla in medel för forskning och kompetensutveckling. Det sker särskilt under september månad som är den internationella prostatacancer månaden samt under november och december. Då har våra patientföreningar en rad aktiviteter där kultur är ett bärande inslag, till exempel galor där deltagarna bjuds på underhållning och kulturinslag. Flera föreningar arrangerar museibesök, kulturreisor med mer som en del i sin verksamhet.

PCF ger ut en tidning – Prostatanytt med 4 nr per år – som vi också vill innefatta inom kulturområdet. Ambitionen hos den redaktionella ledningen är att förmedla både kunskap om prostatacancer i dess olika former och artiklar med mer allmänt innehåll. Självfallet vill Prostatanytt också sprida aktuell kunskap om nya läkemedel och metoder för cancerbekämpningen. Prostatanytt sänds numera också till alla urologer i landet och delas ut av föreningarna till de flesta urologmottagningarna.

8. Utbildning

PCF:s viktigaste krav är att urologin får vara en fortsatt självständig specialitet och utbildningslinje samt att urologin inte inordnas i kirurgin. Urologi är väsentligt mer än enbart kirurgiska ingrepp. Och prostatacancer kräver tillgång till flera kompetenser; onkologi, medicin, patologi med mera. PCF stödjer genom stipendier sjuksköterskor som vill förstärka sin kompetens inom områdena urologi och onkologi.

Patientföreningarna har en omfattande stödverksamhet för patienter och närstående i form av samtalsgrupper och medlemsmöten med inbjudna föreläsare. Att utveckla förekomsten av närståendegrupper är en viktig uppgift för oss.

9. Kommunikationer

Kommunikationer är en viktig fråga för oss – vilket kan innefatta både boende och fysiska kommunikationer inte minst tillgång till toaletter i den samhälleliga miljön och på allmänna kommunikationsfordon. Avsaknad/brist på toaletter har en väsentlig betydelse för prostatacancerdrabbades möjligheter att röra sig i samhället. Vi hänvisar även här till det gemensamma arbetet i HSO där vi tillsammans arbetar för att avhjälpa bristen på toaletter i det offentliga rummet.